

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ
Tòa Thánh-Tây Ninh

THỂ TỤC VÀ THIÊN LIÊNG

Khai Tâm Quách Minh Chương
Tài liệu lưu hành nội bộ (2022)

Tòa Thánh Tây Ninh

Khai Tâm Quách Minh Chương

THẾ TỤC VÀ THIÊNG LIÊNG

Thế tục hay **trần thế** nghĩa là trần gian, là cõi phàm, trọng trược, cát bụi, bề khổ, chứa muôn điều đau thương mà chúng sanh phải chịu đựng quả kiếp luân hồi, nhồi quả, học muôn điều sùng, khổ để tri kiến, giựt tấn lên; ám chỉ đối cảnh thanh tịnh thiêng liêng vô vi của các Đấng Phật, Tiên. Trần tục vốn là nơi đọa các bậc thiêng liêng phạm lỗi, là trường thi tấn hóa các đấng sinh linh, lần hồi gửi xác tạm, bỏ phàm về bản thánh vi diệu.

*“Chuyển thân trở lại **trần gian**,
Sanh làm trâu chó đội mang lông sừng”*
[*Kinh Sám Hối*]

Thiêng liêng là cảnh ngược lại với phàm trần. Ấy là cảnh thung dung, nhàn hạ mà chúng sanh đã tầm đặng ngôi vị cõi Thiên, thoát vòng vay trả, đó là ngày hạnh phúc hơn hết của kiếp làm chúng sanh; là cảnh chỉ chứa điều hỷ lạc, không còn như thế chất như trần gian và lụy phiền, đau khổ, đọa lạc muôn điều.

*“Dưới Ngọc Hư kể bao nhiêu,
Thiêng liêng các Đấng lập triều trị dân”.*
[*Kinh Thế Đạo*]

Thế tục rất xa cõi thiêng liêng, mà cũng gần kề bởi một bức màn mỏng vô hình. Tạo đạo, Đức Đại Từ Phụ muốn sanh chúng xa lìa cõi bề dâu đau khổ, thoát cảnh phàm trần, hội hiệp trở về cõi thiêng liêng an

---

nhàn, tự tại. Đức Hộ Pháp từng than rằng bởi chúng ta không nghe lời Đức Ngài nên Đức Ngài chưa mở cánh cửa thiêng liêng để các Đấng dìu đỡ bước đường trần. Giả như chơn tướng đạo chưa thành, không làm tròn phận sự của mình, còn mảy mún phạm tâm thì bằng công nghiệp Đại Đạo chưa thành. Hễ mình biết làm trọn phận sự của người tín hữu Cao Đài, làm đẹp lòng Đức Đại Từ Phụ thì cửa Bát Quái Đài rộng mở cửa, tiếp đón chúng ta. Lời thị giảng của Đức Hộ Pháp vẫn còn hiển hiện bên tai của chúng ta, như lời nhắc nhở, tiếng kêu gọi chúng ta tỉnh tâm, xa phạm, nhập cửa thánh.

“Các con, Thầy quyết lấy đức háo-sanh mở đạo, cứu-rỗi sanh-linh cho kịp trước kỳ Hạ-ngươn này, nhưng Đạo chẳng hoàn-toàn, con đường đi chưa cùng bước, là vì tại nơi lòng nhiều đũa, chưa để hết tín-ngưỡng mà nghe lời Thánh-giáo, cho nên lần hồi, nền Đạo phải ra tan-tành manh-mún”.

Sự tan tành manh mún ấy cũng bởi do lòng phạm tâm, dụng thế tục, chưa hoàn toàn biết đến nguồn cội quý giá đức háo sanh của Đấng Chúa Tể Toàn Năng, nhật tín ngưỡng, oai lờn Thánh Ngôn, chưa biết trau tria hòn ngọc quý nơi tâm, nương chánh giáo, tức giáo pháp thuần túy Đại Đạo.

Chẳng những phải dụng thánh tâm cho bản thân, mà còn có trách vụ gánh vác cơ nghiệp đạo trong sứ

---

mạng bảo thủ vạn linh. Lớp Đại Thiên Phong lần hồi triều thiên, hàng ngũ kế thừa giáo pháp phải rán sức định tâm, lấy tinh thần vi chủ làm gương cho đoàn hậu tấn. Nếu chúng ta vẫn nhọt thánh tâm, dụng tục tánh thì chẳng bao giờ đạt đặng mục đích tối cao, tối trọng của nền đạo. Đời sống Cao Đài phải hội tụ tinh thần thiêng liêng mới mong thay hình thể Đức Chí Tôn cải đời, tô đạo nghiệp.

Đức Hộ Pháp lại dạy rằng nếu chúng ta đủ đức tin nơi quyền năng chánh trị thiêng liêng thì đồng tâm, hiệp lực cầu nguyện, thi hành triết lý Cao Đài cho có thể thức, cơ loạn lạc sẽ trở nên trật tự, đời sẽ cộng hưởng mọi điều hạnh phúc. Sanh chúng khổ sở, chiến tranh lan tràn, nghiệp quả nặng sâu cũng bởi đời chưa tòng theo chưa đủ đức tin nơi cơ quan giải khổ của Đức Chí Tôn.

Ngược lại, lấy tâm phàm mà giục loạn, lại làm thể tướng đạo chinh đảo tứ phương, thế nào mong cơ an tịnh. Người đạo còn vì danh, vì quyền thì đời tránh sao cơ sát phạt do nghiệp quả và vô đạo. Chúng ta thử hỏi lại cơ quan chánh trị thiêng liêng của đạo đã đi xa thể nào so với thuở nguyên thủy, lòng người biến sanh ra sao so với lời Thánh Giáo. Một câu hỏi tự vấn cho mỗi người về nền Đại Đạo của Đức Chí Tôn. Đó là một bài toán, một sự khảo thử, một đề thi lớn cho toàn thể chúng ta trong cơ đạo ngày nay.

---

*“Kẻ hữu-đức buồn lòng thôi bước, đưa chơn-
thành không vui nắm tay theo; ma hồn quỷ xác loáng
vào; kẻ đức thiếu niú đưa không nhân; thành ra nhơn
kém đức suy, cứ thẳng một đường tà dung-ruổi”.*

Đạo là cơ quan cứu khổ chúng sanh, như buồm trương gặp gió mới đẩy con thuyền từ của Đức Chí Tôn lướt dặm dài, rước khách tục hồi nguyên. Nhưng đạo cần người có đức, có tâm, có tài, có lòng trinh nguyên, biết bản nguyên thánh chất vốn có, biết cái hữu hạnh hữu duyên khi gặp đạo, chẳng thôi chí, ngã lòng, có đủ lòng trắc ẩn, dìu dẫn nhau dong ruổi trên con đường chí thánh, biết cố thủ thánh tâm.

Chẳng may, đức kém, nhơn hư thì phải bị tà tâm ướm nhiễm, kẻ đức thiếu dìu kẻ nhơn thấp thì phải thôi trầm, buồm trương chẳng lộng gió, thuyền lao xao, phải rớt rơi trong vòng hắc ám, chẳng hưởng được tâm ý màu nhiệm Đức Chí Tôn đặt để nơi cửa đạo. Do đó muốn tránh đặng con đường tà, chỉ có trau lòng thiện niệm, nâng đức, bồi nhơn, bỏ phạm về thánh, mới mong tránh bóng tối u minh loáng vào, thì cửa đạo đủ đầy hạnh đức, làm môi giới cho giọt từ bi của Đức Chí Tôn phủ khắp năm châu.

*“Cơ lập Đạo là nhiệm-màu vô giá; biết Đạo,
biết ta, biết người, biết thế, biết thời, biết vinh-hư, biết
tồn-vong ưu-liệt, rồi mới có biết hổ mặt thẹn lòng,
biết sự thế là trò chơi, biết tuồng đời là bể khổ; biết*

---

thân nô-lệ dẫn kiếp sống thừa; biết nhục-vinh mà day-trở trên con đường tân-thôi. Có đâu đường đời còn lắm giành-xé, hại lẫn nhau, mong chi đặng tâm Tiên noi Phật”.

Biết bao nền tôn giáo đã để lại cho chúng sanh tu học hầu giải quả tiền khiên, xa vòng tục thế. Nhưng cơ quan đại ân xá không biết bao giờ mới đặng hưởng. Sanh thời mở Đại Đạo, đó là nhiệm mầu của kiếp sanh vì đó là vật vô giá, khó kiếm tìm đâu cho đặng. Nên phải tỏ tường kiếp sống thừa, biết trò đời là diệu ảo, phù ba, rõ tuồng đời là bể dâu, biết thẹn lòng trước cái phạm tâm mà giục tấn, đem thân đổi cái tạm thành cái sống thật, nương đạo, xa đời. Ấy là bậc trí.

Nếu bước vào cửa từ bi, còn chưa tỏ thông sự giả tạm của kiếp người, lại hơn thua trăm nẻo, chưa biết điều vinh-hur, lại cho kiếp sống nô lệ trần gian làm tiền đề cho sự phấn đấu, lại khinh lòn giáo pháp, bỏ giáo điều, thánh luật, toan phương cầu xé, đè nén nhau, làm mất tình anh em một Cha, biến hòa thành loạn, biến chơn pháp thành phạm pháp, đem chiếc áo tinh khôi Đức Chí Tôn ban nhuộm cát bụi, thế nào mong điều hạnh phúc chơn thật; lại khó tránh xa tội tình, nghiệp báo trước quyền năng thiên luật. Kiếp sống phạm ấy vẫn hoàn phạm và lẫn quẩn trong vòng vay trả, chẳng mong chi noi theo gương Thánh Hiền, tầm đường của các bậc Thánh, Tiên mà tìm về cánh cửa thiêng liêng.

Đạo Cao Đài dạy chúng ta phải lấy tâm thánh mà giục tấn, lấy lòng quảng đại rộng rãi ra ban bố, thì mới làm cho đời được an ninh, trật tự, tiếp lửa cho cờ Đại Đạo, khai hóa tâm tánh như sanh đi trong vòng thánh đức, tức là mỗi môn đệ phải là phần tử trong khuôn mẫu cho hòa bình, thương yêu, đốt lửa từ bi, nâng cao trí huệ, làm khí cụ để khử tà, tôn chánh, diệt giả phò chơn, nương theo cây cờ bảo sanh Đại Đạo, làm cho thù thắng mọi mặt trong đạo đức tinh thần Đại Đạo. Được vậy, chủ nghĩa Cao Đài không chỉ không làm được.

“Công Thầy bố-hóa, bị lũ học-trò tham-lam ngu-xuẩn, giục lợi cầu danh làm cho tà-quái lẫn vào, diu-dắt vào chốn hang sâu vực thẳm; thế mà hồn Đạo phải chịu ngàn năm phưởng-phất”.

Còn ngược lại tôn chỉ cao thượng chí thánh của Đạo, tức là nghịch lại Thánh ý thiêng liêng, tức là làm một học trò mê muội, chẳng quang minh, lại làm khí cụ cho tà tinh dẫn dắt, nổi bước, xua đuổi con cái Đức Chí Tôn, làm tinh thần hòa ái thành ra manh mún, giành giựt, chỉ biết đem thân cho cho sự sai khiến của tà quyền.

Vì thế, chúng ta phải bị diu vào hang sâu, nẻo thẳm, ngàn năm u tối, làm tội đồ của nền Đạo. Cửa đạo chứa những phần tử ấy, đạo phải chịu trước màn đảo điên, khuynh ngửa. Làm sao xứng đáng gọi là

---

môn đệ Cao Đài, sao có thể mong giải quả nghiệp khiên mà noi theo gương thánh, hưởng ân hồng của Đức Đại Từ Bi. Lời Thánh Giáo ấy vẫn còn giá trị muôn đời cho con cái Đức Chí Tôn chiêm ngưỡng, hoài niệm lịch sử đạo, tránh đi những vết xe đổ trước kia.

“Thầy thấy nhiều đũa xả-thân cầu Đạo, diệt tục xử phạm, để mình làm hướng-đạo. Hỏi vậy có ai xứng-đáng chưa? ... Ôi! Thầy vì mấy chục ức nguyên-nhân, không nỡ để cho ngôi phẩm tan-tành, chớ lấy luật Thiên-thơ thì không một ai dựa vào Kim-Bảng”.

Lập đạo Cao Đài tức là lập Kim Bảng cho con cái Đức Đại Từ Phụ dựa vào, lánh tục, trở về cõi thiêng liêng. Thử tạo đạo, ngoài các Đấng Thiên Mạng tá trần, mang sứ mạng thiêng liêng giao phó, còn có các bậc được chính Đức Chí Tôn và Đức Chí phong để gánh nghiệp đạo, diệt tục, bỏ phạm, làm tội tở để phụng sự cây cờ Đại Đạo. Nhưng Đức Chí Tôn vẫn còn nói rằng ngó lại chưa dựa vào bảng vàng nếu chiếu theo Thiên Thơ.

Chúng ta so sánh với các bậc Thiên Phong, chưaặng một mả mún nào. Thế thì bảng vàng kia còn xa diệu với đối với chúng ta. Vậy thì chúng ta cần phải nghiệm suy Thánh Giáo, ngẫm triết lý cho lắm để tô con đường đạo của chúng ta hơn vạn lần, may ra mới mong không bị lời chê của Đức Chí Tôn. Thân-

---

tâm-ý phải thật trọng sạch, biết xả phú cầu bần, xả thân cầu đạo, thực hiện cả tâm lòng tín ngưỡng mạnh mẽ nơi giáo pháp, tụng chánh pháp, phải khai pháp cho mình, hiển pháp cho mình, tiếp pháp cho mình, lại phải bảo pháp cho mình, mới mong khỏi uống kiếp sanh ngộ đạo.

“Tu-hành vẫn trái với thế-tục, mà trái với thế-tục mới đặng gần ánh thiêng-liêng. Thấy thấy nhiều, tu cũng muốn tu mà thế-tục cũng không muốn chừa bỏ. Thế-tục là nét dàu-dắt cho mắt tánh thiêng-liêng, phải lấy nghị-lực cang-tâm mà kèm-chế, thì cái lối diệt-vong, mới chẳng làm uống công-phu hành-đạo cho”.

Lẽ thường tình là cái phạm động, nghe theo tiếng nói vô minh xúi biểu. Còn bước vào lòng Đức Chí Tôn, bận áo tinh khôi hiển lễ, phải giữ thân trong, ý sạch, tâm thơm, đốt nén hương lòng cầu pháp. Ấy mới mong trái thế tục mà gần ánh huệ quang thiêng liêng. Chánh và tà vốn hai nẻo. Đòi là tà, đạo là chánh. Trái và phải khác đường nhau. Phải về với nét chân thật mà Đức Đại Từ Bi mong muốn nơi chúng ta. Vừa muốn tu, vừa muốn giữ đời, phải muốn tròn, trái cũng lại muốn rẽ thì phải lỡ đường, nhip lỗi.

Hễ dụng tánh thiêng liêng thì tự dung tà xa lánh. Còn dụng đời, bản thánh vi diệu thiên tâm tự dung phai mờ. Đòi là phạm phu, mà phạm phu vốn làm lọt thánh tâm. Vì vậy, chẳng khi nào vừa đời, vừa đạo.

Chúng ta phải có nghị lực khương thường, giữ chơn tâm thường lạc, lấy dũng khí can trường, phá mê, xua bóng đêm dày đặc, làm cho đời sống tín ngưỡng của ta đặng càng quang minh, đem thân nạp cho hai Đấng Chí Linh đúng như giá trị dâng Tam Bửu hằng ngày.

“Áo dà cũng muốn mặc, giày đạo cũng muốn mang, muốn đứng trước cả nhân-sinh, để cho họ biết mình hướng-đạo. Đường Tiên cũng lập-lững, nguồn Thánh cũng toan vào, mà thấy bạc rơi cũng chẳng bỏ, lợi mún chẳng từ, mượn danh Đạo mà tạo danh mình, vô Thánh-Điện mà hơi tà còn phưởng-phất. Muốn cho nhà thiết cao, áo thiết tốt, mượn lột cạp dọ cáo bầy, bụng trống lồng, túi thâu đầy toan làm thầy lữ đại”.

Tu tại lòng, do sự tín hiệp, hiệp đặng hòa, hòa để giữ giáo pháp, bảo tồn nghiệp đạo theo Thánh ý. May duyên ngộ đạo, làm môn đệ Đức Chí Tôn không dễ. Nhưng gìn giữ chiếc áo trắng khỏi bợn nhơ lại là điều khó khăn biết mấy. Đạo chẳng phải do nơi đạo phục mới là người tu. Thân rách rưới, đạm bạc đơn sơ mà lòng thanh sạch, biết gìn giữ chánh pháp, biết động lòng hiếu sanh, biết tôn nghiêm thi hành triết lý Đại Đạo, đó mới là môn đệ Đức Chí Tôn.

Thánh Thể Đức Chí Tôn sở dĩ lập ra vì đặng thay quyền Đức Ngài mà điều đình mỗi đạo. Sắc phục đạo cũng là cái thể của Đạo mà làm đạo càng sáng ngời, thêm tính tôn nghiêm, lòng nương theo sự tôn

---

nghiêm ấy hầu gìn giữ con đường triết lý. Áo mào cũng chỉ là sự vay mượn trước để thi hành trách vụ, nhắc mình tu thân. Còn chiếc áo làm nên quyền uy, tạo thành quyền lực phạm tâm để chia rẽ, thất pháp thì chẳng qua đó lại là mối nguy hại cho chúng ta trong cửa đạo.

Tưởng rằng chiếc áo làm nên thầy tu, áo kia có thể đem đến cảnh vinh quang nơi cõi thiêng liêng trong khi tâm phạm phảng phất, mùi tục nặng nề, danh chất chứa, quyền phủ đầy, trăm thứ lợi thủ sẵn thì chẳng qua làm rẻ rún Thánh Thể Đức Chí Tôn mà thôi. Lấy đạo để củng cố danh đòi, làm danh thơm, tiếng tốt do lòng tà tâm cố thủ thì phạm vẫn hườn phạm. Mượn sắc tốt mà làm cho mình thơm theo thói đời, theo tục tánh, cũng chỉ làm ô danh Thánh Thể mà thôi. Người môn đệ Cao Đài chúng ta lấy lời Thánh Giáo ấy, khắc dạ ghi tâm, hằng nhớ lời châu ngọc để sửa lòng, bỏ phạm về thánh, mới khỏi phụ ơn khai đạo của Đức Chí Tôn, mới mong xứng đáng quần khấn, mang áo châu lễ Đức Đại Từ Phụ.

“Ôi! lột Đạo, lột Đạo, Thầy buồn cho trẻ này, chẳng còn biết làm sao đem Thánh-Giáo vào tay chúng nó được”.

Hai chữ “lột đạo” được lặp lại hai lần, loan báo hiện tượng đang xảy ra thời ấy, lại tiên báo cho hậu nhân cái cảnh lấy quyền đạo để xây dựng quyền đòi.

Nương cửa đạo, áo mào cho cao, quyền cho lớn nhưng Thánh Giáo vẫn chẳng tung, hành đạo chẳng tròn phận sự thiêng liêng, chẳng ngó đến tính chất tôn hưng của chánh pháp Đại Đạo. Trước thiên luật của Đấng Cao Cả cầm quyền càn khôn vũ trụ, con người vẫn là những sanh linh nhỏ nhoi, được Đức Ngài tung niu, ôm ấp, dỗ dịu trong tình thương vô tận. Sắc tốt ban cho cũng chỉ là phương tiện hữu hình, tâm nét thanh cao vô vi, hầu tìm phương lập vị cho mình.

Hễ thiên phong tức nằm trong phần tử cao trọng của Thánh Thể, hội đủ quyền hành để đi trên con đường thánh đức, phụng sự đạo pháp và độ quần linh. Còn trọng quyền, ắt phải chịu trọng phạt. Luật đã có, pháp đã lập, giáo điều đã răn, Thánh Giáo đã khuyên muôn điều, cũng vì thương yêu, nhắc nhở. Dầu cao trọng trong sắc tốt hay áo trắng tín đồ vẫn đồng là con cái Đức Đại Từ Phụ, có trách nhiệm gìn giữ lời thệ nguyện, đem phận thi thố, đem quyền để tạo ra hạnh phúc đạo pháp cho cơ đạo, chẳng phải ấy là màu sắc để làm lòe thiên hạ, minh chứng cho mình hiểu đạo, cầu đạo, cho người đời biết mình nương cửa thiên, trong khi tâm rỗng, trí chưa thanh, phảng phất nét phàm trần, dụng sự nông nổi làm cho nền đạo phải ngã nghiêng, để ngoài tai Thánh Giáo truyền dạy của Đấng Thượng Đế. Đó không phải là điều mà Đức Đại Từ Bi mong muốn mà lại là tinh thần phản nghịch lại

---

tôn chỉ cứu rỗi bản thân, đối kháng với trách nhiệm thực thụ của màu áo Cao Đài.

“Thầy nhớ xưa, kẻ mộ Đạo, chịu ngàn cay muôn đắng, biết có người mà chẳng biết nhọc mình; giày gai áo bả, đội nguyệt, mang sao, gió trước lọt chòi tranh, mưa sau hư giậu lá, bần hàn chẳng quản, tay trắng dìu người, một mảy không bợn-nhơ, mới có thể lập ngôi cho mình đặng, có đâu lấy của lán nhân, mượn quyền xưa đức, kẻ chân-thành lánh mặt, đưa tà-mị áp vào, rồi cúm-núm mang hơi tà, lại đưa nói rằng thờ chánh-giáo”.

Chánh Giáo Đại Đạo là con thuyền Bát Nhã đưa người hữu duyên, biết trọng chơn pháp, nương phép khắc kỷ tu chơn, biết hy sinh, chịu đựng, giải gió, dầm sương, chẳng quản nhọc nhằn, xả thân phàm tâm tô tó cho chánh pháp, truyền giảng chơn ngôn, từ bi cứu khổ tha nhân, phụng sự quên mình, đem lại ấm no, phúc lạc cho tha nhân một cách vô vị lợi. Đó là những hành giả hiểu rõ sự lợi lạc của chánh giáo.

Hơn nữa, Đạo Đạo của Đức Chí Tôn như đã phân tích về tính chất ưu việt trong thời kỳ vận chuyển từ hạ ngươn Tam Chuyển bước qua thượng ngươn Tứ Chuyển, mang nhiều hình thái đại ân xá cho nhân loại mà chưa từng có trong quá khứ. Cho nên, người ngộ và hữu hạnh may duyên được thức giác, sanh thời Tam Kỳ rất lấy vinh hạnh. Và tất nhiên,

---

chúng ta đang hưởng những đặc ân vinh diệu hiếm có trong hành trình hướng thượng, hồi nguyên.

“Ấy vậy chúng ta đang may duyên, nên buổi thể kỷ thứ hai mươi là thể kỷ hỗn loạn, sa ngã vào đường tội lỗi, sự tàn ác của đời đương nhiên chúng ta phải góm sợ, Chí Tôn lại đến đặng dìu con cái Ngài, tức là các nguyên nhân của Ngài tại thế, từ bấy lâu nay bị sa ngã vào đường tội lỗi. Ngài đến qui hội cùng Ngài và chính mình Ngài đi tìm con cái của Ngài mà thôi. Ngài đến chẳng phải một ngày một bữa mà cả mấy ngàn năm. Ngài giáng trần với sự đau khổ nhọc nhằn, nhưng vẫn cam chịu. Ngài tìm phương pháp để tận độ chúng sanh, cơ tận độ ấy chưa thành tựu, họ còn bị kẹt vào vòng tội lỗi tại thế này cứu nhị ức nguyên nhân, Ngài đến gom về hết trong thời kỳ ân xá thứ ba này, chúng ta không dè ngày nay hưởng đặc ân của Ngài, được nắm quyền hành làm Thánh Thể cho Ngài, tức nhiên là Ngài vậy” [Thuyết Đạo của ĐHP, Q.2 bài 38].

Người xưa muốn cầu pháp, muốn tạo địa vị cao phẩm cho mình, phải trải qua muôn ngàn đau thương, phải tìm chơn sư truyền giảng mật pháp, trải qua ngàn đắng, muôn cay, đi gai, vịn nguyệt, phong sương tạo lạc phúc cho người, thật trong sạch, gánh cây thánh giá trên vai, lê từng bước, xả phú cầu bần, xả thân hành đạo trọn vẹn thì mới đặng chơn sư trau truyền pháp tu.

So với cô luật, người môn đệ Đại Đạo rõ ràng đặng đủ đầy phước duyên. Đức Chí Tôn bày pháp giới tận độ, Thầy tìm trò, không còn trò phải lặn lội tìm chơn sư. Nhưng hỡi ơi! Vì chúng ta muốn đến cảnh thanh nhàn vô vi mà chẳng giồi lòng trong sạch đặng cầu thánh kinh, không nhẫn nhịn làm gương soi mình hằng bữa, chẳng thương yêu nhau, giúp đỡ nhau như anh em một nhà, lại ty hiềm, gây mối bất hòa. Chẳng khác nào nghịch lại chơn truyền Đại Đạo.

Lời lẽ chân thật của Thánh Giáo phơi bày sự thật về cách tu hành của người đệ tử Cao Đài dù thời nào cũng vậy. Chúng ta vẫn phải ngẫm Thánh Giáo, đem mình vào gương soi coi có lấy của lẩn người, bất nhân, phi đức, vô nghĩa, vô ơn, dụng quyền xua đức, lại lánh mặt người chân dạ thành, cận kẻ vô lương, mượn hơi tà quyền mà làm cho vẻ đạo mất đi hoàn toàn nhưng muốn biểu hiện vẻ tu hành, nương pháp đạo, thực thi nhơn nghĩa, chủ thuyết hòa bình, triết lý từ bi cứu khổ, đại diện tiếng nói của Thánh Thể.

Trong hình thái nhìn nhận tôn thờ chánh giáo như thế, chẳng những không có hữu ích, lại gây lăm tội tình, chác họa vào thân. Đức không gìn, nhân không giữ, thương yêu chưa hề nếm, ý vị chơn pháp không ngó, chỉ vồn vện đeo phàm tâm, tục ý, dụng ý đòi vào cửa đạo, chỉ làm cho màu đạo thêm hoen ố, lem luot mà thôi.

Áy vậy, xét thấy cơ quan cứu khổ và tận độ của Đức Đại Từ Phụ, chúng ta hẳn nhiên rõ cơ quan yếu nhiệm của Đại Đạo, thấy cả muôn điều vinh hiệu cho nhơn sanh. Dầu ta không phải trong hàng ngũ Thánh Thế, chí ít cũng là môn đệ Đấng Cao Đài, hội duyên trong chơn pháp cao trọng. Hiên nhiên, vẫn được tiếp diện cả mặt yếu cả lý pháp mầu nhiệm nếu chúng ta biết tôn trọng pháp chánh Đại Đạo, một lòng phụng thờ và tuân theo lời Thánh Huấn truyền từ Bạch Ngọc Kinh.

“Lễ-Nhạc chẳng hoàn-toàn, nhiều đũa cạy tài học giỏi lượm-lặt sách vở rác rưởi; mong bài bác đặng vinh mặt. Thầy bây giờ chỉnh đẽ phủ Thiên-điều hành luật, ai biết nguồn cội, vội sửa mình; mới mong tránh khỏi lũ tà-ma, mà đi cho cùng bước Đạo”.

Nhạc Lễ vốn mang tầm quan trọng với đời sống con người, bởi lẽ chúng ta vẫn xem nhạc lễ là thú tao nhã, thanh cao để đáp ứng sở nguyện an không trật tự, vô tôn ti. Nếu thiếu nhạc, đời sẽ trở nên khô nhạt, thất kính, dẫn đến bất hòa. Theo lẽ đó, chúng ta thấy các bậc Thánh trước, Hiên xưa hay các bậc Hiên Nhơn vẫn dụng nhạc lễ như một công cụ biểu thị cho tinh thần trật tự và điều hòa trong sự tương quan nhơn quàng xã hội và nhằm định tĩnh, hướng đến quân bình tâm thức, đạt mức uân chuân đầm ấm lễ sống thể nhơn.

Các nền tôn giáo hiện hữu cũng dùng nhạc lễ để thị hiện tính chất Lý-Pháp trong các kỳ lễ như một phần không tách rời trong công cuộc truyền bá, xiển dương giáo pháp của tôn giáo đó. Bên cạnh sự tồn tại triết lý nhân bản sâu sắc, đưa con người từ vọng niệm đến nhận thức minh triết trong đời sống đạo giáo, từ phàm ngã sang chơn ngã, từ sự an lạc thể xác cho đến siêu rỗi linh hồn; lễ nhạc đạo là một phần không thể, thiếu hầu đưa các đàn tiết đi đến giá trị cung kính, trang nghiêm, hoàn hảo, điều động lòng nhơn trở về thực tánh thiên nhiên vốn có. Lễ của Đạo Cao Đài coi như một hình thể-tính chất phô diễn cả lý pháp cho toàn thể tín đồ ngó thấy, dụng cả tinh thần đặt đề trong đàn cúng để dâng lễ lên Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu, chư Phật, Tiên, Thánh, Thần.

Lễ biểu thị cho trật tự, nhạc tượng cho hòa. Có trật tự và hòa mới giúp nền đạo được dựng xây theo chiều hướng đúng pháp, tạo hòa bình và an tịnh trong cửa đạo, phát triển và hoằng dương chánh pháp. Còn tất cả các cơ quan của đạo đều thuộc thể tướng, góp phần vào hình thể Đại Đạo, biểu thị một chơn tướng, tô vẽ lên Thánh Thể và vẻ uy nghi của Đấng Tối Cao đang hiện ngự tại thế, điều hành nguồn chơn đạo, cứu độ vạn linh. Nếu tự cao, ngã mạng vì cái tài học của mình mà kinh lờn đàn lễ, thì chẳng khác oai lờn, thiếu sự kính đối với các Đấng. Chúng ta vẫn bắt gặp hình ảnh đâu đó, các cơ quan phụng sự trong đạo khi châu

---

lễ và hành phạm sự, thì thấy rất thiếu tĩnh lặng, tôn nghiêm của đàn lễ. Đó là điều rất tiếc mà chúng ta cần phải chính chu cho hoàn mỹ.

“Uổng thay! nên Đạo chẳng phải hư, ngày nay không phương tái lập. Thầy giao cho mấy đứa, vì Đạo vì đời khá hiệp trí chung lo, họa may mới vớt người đặng muôn một”.

Phương pháp lập giáo của Đức Chí Tôn có chi Pháp, chi Đạo, chi Thế. Muốn cho đời trọn thiện, trọn mỹ, phải nhờ đến đạo và pháp hiệp nhất. Đạo không đời chẳng nên thế, đời không đạo chẳng thành. Đạo Đức Chí Tôn lập ra là chơn pháp tận độ thì hiển nhiên “nhơn hư, đạo bất hư”. Có chẳng do tà tâm, phạm ý xen lẫn mà làm cho mỗi đạo cợn như, xám xịt. Nên, chánh giáo phải cậy nhờ những người hữu tâm, hữu trí, chung lo phạm sự, một lòng thờ ngưỡng chơn giáo, tái lập sự mát thẳng bằng về đạo đức thì may ra nên đạo mới có thể thực thi sứ mạng phổ độ chúng sanh đặng.

*“Bước Đạo lần chơn một dạ thành,
Xử trần chớ luyến lợi cùng danh.
Nâu-sông nhuộm áo pha màu khổ,
Tránh mối oan-khiên chớ buộc mình”.*

Ấy vậy, người môn đệ Đấng Cao Đài phải giữ lòng trinh nguyên, tô vẽ sắc son, xa phạm tâm, tục tánh, bỏ thói đời, một lòng cầu chánh pháp, chẳng

---

luyện mùi tục, chịu khổ sâu, chung chịu để quải bầu, rải giọt từ bi khắp nơi. Dứt phàm về thánh, bỏ bản ngã về chơn ngã, tuân thủ lời Thánh Giáo, mới mong xóa mối oan khiên buộc ràng, mà tầm con đường thiêng liêng vô tận, xa lánh chôn lao tù trần ai đầy dâu bê. Được vậy, dầu chúng ta có chịu pha màu khổ, chịu cực xác thân, khắc khổ tinh thần, nhưng lại làm đẹp dạ Đức Đại Từ Phụ. Con đường đi trong công trình thánh đức không chi không lấy làm vui và an tịnh khi đánh lễ Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu.

* Nhân định chung:

Thánh Ngôn Hiệp Tuyển là bộ Thánh Kinh của Đạo Cao Đài, đã phô diễn căn bản vũ trụ quan của tạo hóa càn khôn. Trên có các, cung các cõi. Xuống thấp đến Tam Thập Lục Thiên, Tứ Đại Bộ Châu, Tam Thiên Thế Giới, rồi mới đến 72 quả địa cầu. Chúng ta cũng hằng hiểu rằng, lời giảng giải ấy chỉ mang tính căn bản nhất. Nếu luận cho cùng tận, trí phàm có thể điên lên.

Còn chúng sanh đang sống vòng thế tục, quả cầu 68 này để giục tiến lên nữa. Hiên nhiên, có các Đấng Phật, Tiên, Thánh, Thần đang làm sứ mạng, đến học hỏi để lập vị, các bậc Nguyên Nhân còn vương hồng trần, chưa thể trở về ngôi xưa, phẩm cũ. Tại sao các Đấng và chúng sanh phải sợ tính chất thế tục? Thế gian là cõi nặng, khi hạ trần mang hình hài xác thịt, bị phàm tục đè nén, có khi phải đánh mất thánh tâm, lạc ngôi, mất thứ, vị xưa chẳng về, có khi còn lưu lạc lại.

Với chúng ta, không có gì để mất. Tuy nhiên, thân được tấn hóa lên làm người, dầu thế tục còn đeo mang, nhưng đủ tam thân, được cái bản thể của Đức Thượng Đế, Đức Diêu Trì Kim Mẫu ban cho, đó không phải để thi thố phận sự trong vai tuồng tranh chấp, lợi-danh-quyền, tạo lợi lạc phạm gian, cố thủ địa vị. Ngược lại, đó làm tiền đề để tấn hóa lên các địa cầu cao hơn, hoặc có thể rời chốn hữu hình, trở về thiêng liêng cảnh, thoát cảnh sinh tử luân hồi.

Cổ nhân có câu:

*“Thanh sơn nguyên bất lão, vị tuyết bạch đầu,
Lục thủy bốn vô sâu, nhơn phong số diện”.*

Tạm hiểu rằng núi chẳng phải già mà vì tuyết phủ. Nước chẳng phải sâu mà vì sóng gợn. Núi và nước kia ví như cái “ta” của chúng ta vốn vô tội, vốn huyền diệu linh thiêng. Tuyết phủ như những chướng ngại giữa cuộc đời vô thường này, làm cho ta không tri kiến được bản lai của chúng ta. Vì gió mà làm nên những cơn sóng liên miên, nước như sâu.

Đức Chí Tôn từng giảng rằng Đức Ngài cho chúng ta một thân thể thiêng liêng, Đức Ngài thế nào, ta vẫn như thế, không ăn mà sống, không mặc mà lạnh, y chang hình ảnh của Đức Ngài trong thánh chất yêu thương vô bờ. Nhưng chúng sanh chẳng nghe, làm mất sợi dây thân ái, đánh lạc tình liên đới mà phải sa vào vòng tội lỗi, nghe muôn điều cám dỗ, đam mê mùi trần, ăn cho phải đọa, dâm phải bị đày. Nên phải

---

muôn năm sâu muện trong vòng vay trả theo luật
nhơn quả.

Lợi và quyền Đức Ngài cũng cho chúng ta y
như chư Thần, Thánh, Tiên, Phật hầu chung hưởng
cùng nhau, bảo trọng lấy nhau đặng giữ trọn vẹn
thánh chất, giục tấn trên đường hồi nguyên. Nhưng
con người vốn dụng nó để tự trói mình vào vòng tội
lỗi bằng cách dùng mưu chước quỷ tà, gian kế, thâm
đoạt cho riêng mình, làm cho đời chẳng thấy điều
hạnh phúc chi, lại còn gây nên một cục diện tranh đấu,
hỗn độn, một trường thảm khổ của nhơn sanh hằng
diễn ra.

Còn cảnh thiêng liêng vốn là cảnh của các
Đấng đã đắc quả vị, hưởng cảnh tiêu dao, ngoài vòng
sinh tử. Con người cũng có thể tầm theo con đường
như các Đấng để trở về cõi vĩnh hằng. Tuy nhiên,
hành tàng như thế nào mới xứng đáng, đó là bài toán
lập vị cho mỗi chúng ta.

Đạo Cao Đài đã hiện tượng với muôn màu ân
xá, độ rồi. Đủ khả năng dìu độ nhơn sanh thoát cảnh
thế tục, trở về thiêng liêng cảnh. Đức Chí Tôn quá yêu
ái con cái của Người, nhưng chẳng vì yêu mà chiu,
chẳng vì mến mà có thể bồng ẵm chúng ta đến nơi ấy.
Mỗi người phải thực hành công trình của mình, sao
cho xứng đáng môn đệ Cao Đài.

Đức Ngọc Hoàng Thượng Đế đến thế gian, lập
đạo, giáo dân vi thiện, đã biết bao nhiêu lời châu,

---

tiếng ngọc đã để lại cho toàn nhơn loại thức tỉnh. Chúng ta duy chỉ theo con đường ấy mà thi thố, lập công quả đặng vào trường thánh đức của Ngài mà thôi. Đặng mới đạo trong tay, nhưng chúng ta vẫn còn chân chờ, hẹn mai, hẹn một, rớt lại cái kiếp sống vô thường kia vẫn chẳng thể chờ. Đức Phật Thích Ca dạy:

*“Mạc dãi lao lai phương học đạo,
Cô phân tận thị thiếu niên nhơn”*

Tạm hiểu rằng những mồ hoang kia toàn là thiếu niên, chớ nên đợi lúc già mới học đạo. Đạo kia chẳng đợi thời gian, kiếp người như đóa phù dung, sớm nở, tối tàn, vô thường chợt đến, ta chẳng hề đoán biết định nghiệp của thân ta. Nếu chân chờ, hẹn hứa mai một an phận rồi mới tầm hiểu chơn nguyên, trau thân, sửa tánh, bỏ đời về đạo, thì e ra cái kiếp người thoáng qua, phải uổng cho sự sống chúng ta. Đời người như bọt nước trôi giữa dòng, tựa gió thoảng mây bay, biến mất lúc nào không hay, già nua và trở về cát bụi, hồn lìa khỏi xác mới tỏ ngộ mình chưa tu thì đã muộn.

Núi không phải già mà vì bởi tuyết phủ, nước kia chẳng phải sâu mà vì gió thổi nên nhăn mặt. Do vậy, cầu đạo chẳng nên cầu nệ khổ nhọc, phụng sự đạo pháp và chúng sanh tức phải chịu cảnh cơ hàn, phơi sương tuế nguyệt, lần đến cảnh suối chảy, tòng đưa.

Hễ vào cửa thiên, như con hạc giữa đồng trống bao la, trời đất mênh mông, tuy lúc đói, lúc no nhưng hưởng vị tự tại trong mùi đạo vị; hơn là chịu cảnh tôi tớ kiếp hồng trần, hóa ra như chim lồng cá chậu, như gà kia, no sướng quanh năm nhưng cái chết cận, họa bên tay.

Kiếp người như ngọn núi, già hay chăng, bạc tóc hay chăng cũng bởi tại tuyết đóng. Muốn được vĩnh nguyên, tự tại, phải thoát khỏi sự tù túng của thế sự buộc ràng, như núi kia cởi khỏi lớp tuyết thì trở về trạng thái nguyên thủy. Bỏ nguyên của dòng nước chẳng phải sâu mà bị gió thổi, làm làn nước phải gợn sóng châu mài. Đời người phải thoát tuyết, thoát gió để trở về chân nguyên. Chỉ có đạo mới đem lại cho con người điều đó, thoát khỏi muôn điều, trở về con hạc tự tại giữa bầu trời rộng thênh.

Đạo khai để dẫn người về nẻo đạo đức, xa chốn bụi hồng, bỏ điều vô minh đặng về nẻo chánh. Còn nếu vẫn thờ chủ nghĩa tà quyền thì phải rơi vào hố sâu, vực thẳm. Đức Chí Tôn dạy rằng vì Đức Ngài đã thấy cảnh nhôn nháo mà phải cải sửa thiên thơ, mong mỗi chúng ta có ngày giờ và thế lực dìu dắt nhau, làm tròn phận sự nhưng rút lại, tà quyền vẫn lấn lướt, chất thánh phai màu, bước tục dẫn chơn phạm mà chính Đức Ngài phải nhìn đàn con xa vào đường tà quái.

Đạo luật luôn có tôn kỹ, thưởng phạt phân minh. Phàn thưởng mới giục chúng ta lập công, có phạt mà răn đặng sự tà vạy chúng ta. Ấy vậy, cả cơ thưởng phạt đều chánh lý, diu dắt môn đệ Cao Đài đi trong chơn luật.

Như vậy, giáo lý đã phổ bày, chơn đạo do Đức Chí Tôn vi chủ, thuyên từ cũng sẵn, tân pháp cũng đã có, chỉ chờ hành giả thức tỉnh, lèo lái con đường mình đi, có hành tàng xứng phận, chẳng thất pháp, thất phận mình với quyền năng thiêng liêng, mới mong thoát cảnh tục, dong nhàn cảnh thiêng liêng hằng sống.

Tòa Thánh Tây Ninh, ngày 26-04-2022

Khai Tâm Quách Minh Chương – 2022

Khai Tâm Quách Minh Chương